

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 14 d. Nr. 21RE-
(AG-340/02-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. X. skundą dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja X. X. (toliau – pareiškėja) skundu Komisijos prašo pripažinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) neveikimą (vilkinimą) neteisėtu ir įpareigoti NŽT išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. kovo 4 d. skundą priimant galutinį sprendimą.

Pareiškėja paaiškino, kad 2026 m. sausio 7 d. kreipėsi į NŽT su prašymu leisti suprojektuoti ir parduoti valstybinės žemės plotą (projektinis Nr. *(duomenys neskelbtini)*), besiribojantį su pareiškėjai nuosavybės teise priklausančiu žemės ūkio paskirties žemės sklypu (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*), esančiu *(duomenys neskelbtini)*. NŽT Vilniaus apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyrius 2026 m. vasario 26 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* atsisakė tenkinti pareiškėjos prašymą. Su šiuo sprendimu pareiškėja nesutiko ir 2026 m. kovo 4 d. pateikė skundą NŽT direktoriui. Pažymėtina, kad 2026 m. kovo mėn. buvo gautas NŽT atsakymas, kuriame nurodyta, kad institucija 2026 m. kovo 10 d. kreipėsi į Vilniaus rajono savivaldybę ir prašė per 5 darbo dienas pateikti informaciją apie teritorijos statusą, o sprendimas bus priimtas gavus atsakymą. Pažymėtina, kad iki šiol galutinis sprendimas nėra priimtas ir pareiškėjai nepateiktas.

Pareiškėja nurodo, jog NŽT nepagrįstai vilkina sprendimo priėmimą dėl šių priežasčių: institucija pati nustatė 5 darbo dienų terminą savivaldybei pateikti informaciją, tačiau šis terminas akivaizdžiai viršytas, o sprendimas nepriimtas; teritorijų planavimo dokumentai yra vieši, todėl NŽT turėjo galimybę savarankiškai įvertinti teritorijos statusą ir priimti sprendimą, nesikreipdama dėl papildomos informacijos; papildomas kreipimasis į savivaldybę laikytinas pertekliniu administraciniu veiksmu, kuris nepagrįstai užvilkina administracinę procedūrą. Toks vilkinimas pažeidžia Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAI) įtvirtintus operatyvumo, efektyvumo ir gero administravimo principus. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad viešojo administravimo subjektai privalo patys surinkti visus reikšmingus duomenis ir negali vilkinti sprendimų priėmimo, kai pakankami duomenys yra viešai prieinami. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad NŽT nevykdo pareigos per protingą terminą išnagrinėti skundą ir priimti galutinį sprendimą.

Pareiškėja 2026 m. balandžio 27 d. Komisijai pateikė papildomus paaiškinimus, be kita ko, pažymėdama, kad NŽT atsiliepime iš esmės patvirtina, jog galutinis sprendimas dėl pareiškėjos 2026

m. kovo 4 d. skundo nėra priimtas, t. y. institucija pripažįsta, jog administracinė procedūra nėra užbaigta. NŽT nurodo, kad kreipėsi į Vilniaus rajono savivaldybę dėl papildomos informacijos apie teritorijos statusą, tačiau, pareiškėjos vertinimu, toks veiksmas laikytinas nepagrįstu ir pertekliniu, kadangi teritorijų planavimo dokumentai, įskaitant savivaldybės bendrąjį planą, yra vieši ir prieinami valstybės informacinėse sistemose (REGIA, Geoportal), todėl institucija turėjo galimybę savarankiškai įvertinti teritorijos statusą. NŽT nepateikė jokių konkrečių teisės aktų ar dokumentų ištraukų, kurios patvirtintų, kad ginčo žemės sklypas patenka į urbanizuojamą teritoriją. Vien deklaratyvus teiginys apie galimą teritorijos statusą negali būti laikomas pakankamu teisiniu pagrindu nei atsisakymui, nei procedūros vilkinimui. NŽT veiksmai rodo, kad pirminis sprendimas buvo priimtas neištyrus visų reikšmingų aplinkybių, o vėlesnis kreipimasis į savivaldybę yra bandymas retrospektyviai pagrįsti jau priimtą nepagrįstą atsisakymą. NŽT pati nustatė 5 darbo dienų terminą savivaldybei pateikti informaciją, tačiau šis terminas yra pasibaigęs, o sprendimas vis dar nepriimtas. Tai patvirtina nepagrįstą administracinės procedūros vilkinimą. Pagal viešojo administravimo principus, institucija privalo veikti operatyviai, efektyviai ir savarankiškai rinkti reikalingus duomenis, o ne vilkinti sprendimų priėmimą, kai pakankami duomenys yra viešai prieinami. Atsižvelgdama į tai, pareiškėja daro išvadą, kad NŽT atsiliepimas nepaneigia pareiškėjos skundo esmės ir neįrodo, jog institucijos neveikimas yra teisėtas.

Atsakovė NŽT atsiliepimu į pareiškėjos skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

NŽT paaiškino, kad išnagrinėjusi 2026 m. sausio 7 d. pareiškėjos prašymą, 2026 m. vasario 26 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* atsisakė tenkinti pareiškėjos prašymą. NŽT 2026 m. vasario 26 d. raštu pareiškėja buvo informuota, kad pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus pageidaujamas įsigyti valstybinės žemės plotas patenka į urbanizuojamą teritoriją, kurioje žemės ūkio veikla nenumatyta, todėl toks žemės sklypas negali būti parduodamas. Nesutikdama su 2026 m. vasario 26 d. raštu, pareiškėja 2026 m. kovo 4 d. pateikė skundą, kuriuo prašė panaikinti 2026 m. vasario 26 d. raštą ir įpareigoti iš naujo nagrinėti jos prašymą. Šis skundas NŽT buvo gautas ir pradėtas nagrinėti teisės aktų nustatyta tvarka. Nagrinėdama pareiškėjos 2026 m. kovo 4 d. skundą ir siekdama visapusiškai bei objektyviai įvertinti skunde nurodytas aplinkybes, NŽT 2026 m. kovo 10 d. raštu kreipėsi į Vilniaus rajono savivaldybės administraciją (toliau – Administracija), prašydama per 5 darbo dienas pateikti informaciją apie tai, ar pareiškėjos pageidaujamas įsigyti valstybinės žemės plotas (projektinis Nr. *(duomenys neskelbtini)*) pagal galiojančius Vilniaus rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus patenka į urbanizuojamas arba numatomas urbanizuoti teritorijas. Apie minėtą kreipimąsi ir tolimesnę skundo nagrinėjimo eigą pareiškėja buvo informuota Tarnybos 2026 m. kovo 10 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuriame nurodyta, kad galutinis sprendimas dėl 2026 m. vasario 26 d. rašto panaikinimo ar nepanaikinimo ir kitų skunde išdėstytų reikalavimų bus priimtas gavus Administracijos atsakymą.

Atsakovė atkreipė dėmesį, kad pareiškėjos skundas Komisijai dėl NŽT neveikimo pateiktas NŽT dar nepriėmus galutinio sprendimo dėl 2026 m. kovo 4 d. skundo, nes sprendimo priėmimas nagrinėjamu atveju yra tiesiogiai susijęs su būtinybe gauti Administracijos informaciją, kurios NŽT iki šiol nėra gavusi. NŽT nurodo ir remiasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 1 dalimi, 2 dalies 3, 5 ir 6 punktais, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 6 straipsnio 19 punktu ir pažymi, kad savivaldybės administracija yra kompetentinga institucija teikti oficialią informaciją apie teritorijų planavimo dokumentų sprendinius. NŽT taip pat nurodo VAI 3 straipsnį, 10 straipsnio 5 dalį, 12 straipsnio 4, 8 dalį ir pažymi, kad NŽT, nagrinėdama pareiškėjos skundą, turėjo teisę ir pareigą kreiptis į Administraciją dėl sprendimui priimti reikalingos informacijos, o tokie veiksmai laikytini teisėta ir būtina administracinės procedūros dalimi.

Nesutikdama su NŽT veiksmais, pareiškėja skunde nurodo, kad NŽT nepagrįstai vilkina sprendimo priėmimą, kadangi savivaldybei buvo nustatytas 5 darbo dienų terminas, teritorijų planavimo dokumentai yra vieši, o kreipimasis į savivaldybę laikytinas pertekliniu veiksmu. Su šiais argumentais atsakovė nesutinka. Pažymėjo, kad NŽT 2026 m. kovo 10 d. rašte Administracijai

nurodytas 5 darbo dienų terminas yra organizacinio pobūdžio ir nėra imperatyvus teisės aktų nustatytas terminas. Kaip minėta, vadovaujantis VAI 12 straipsnio 8 dalimi, tarnybinė pagalba turi būti suteikta per 15 darbo dienų. Aplinkybė, kad Administracija nepateikė atsakymo per Tarnybos nurodytą terminą, nepriklauso nuo NŽT valios ir negali būti vertinama kaip NŽT neveikimas ar vilkinimas. Kreipimasis į Administraciją nelaikytinas pertekliniu administraciniu veiksmu. Priešingai, toks veiksmas yra tiesiogiai numatytas VAI 12 straipsnyje ir laikytinas būtina administracinės procedūros dalimi. Pažymėtina, kad operatyvumo ir efektyvumo principai negali būti aiškinami atsietai nuo teisėtumo, išsamumo ir objektyvumo principų. Sprendimo priėmimas neįvertinus visų reikšmingų aplinkybių prieštarautų VAI nuostatomis. Nagrinėjamu atveju NŽT būtų ir įgyvendina šiuos reikalavimus, kadangi, siekdama priimti pagrįstą sprendimą dėl konkretaus žemės ploto, ėmėsi aktyvių veiksmų ir kreipėsi į kompetentingą instituciją dėl tikslios informacijos gavimo. Tarnyba nevilkina sprendimo priėmimo dėl pareiškėjos 2026 m. kovo 4 d. skundo, kadangi neatsisakė jo nagrinėti, o, vadovaudamasi VAI 12 straipsniu, inicijavo tarnybinės pagalbos gavimą iš Administracijos, siekdama gauti tikslią informaciją apie konkretų žemės plotą. Atsižvelgiant į tai, kad galutinio sprendimo priėmimas nagrinėjamu atveju yra tiesiogiai susijęs su būtinybe gauti kompetentingos institucijos informaciją, sprendimo nepriėmimas iki šios informacijos gavimo nelaikytinas NŽT neveikimu ar vilkinimu. Gavus minėtą informaciją, NŽT priims galutinį sprendimą, todėl pareiškėjos teiginiai dėl neveikimo ar vilkinimo laikytini nepagrįstais. Priešingas aiškinimas reikštų, kad NŽT turėtų priimti sprendimą neturėdama visų reikšmingų duomenų, kas neatitiktų teisėtumo ir gero administravimo principų.

Skundas tenkintinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl NŽT įpareigojimo atlikti veiksmus.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2026 m. sausio 7 d. kreipėsi į NŽT su prašymu parduoti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotą (projektinis Nr. *(duomenys neskeltini)*), besiribojantį su pareiškėjai nuosavybės teise priklausančiu žemės sklypu (unikalus Nr. *(duomenys neskeltini)*), esančiu *(duomenys neskeltini)*.

NŽT 2026 m. vasario 26 d. raštu Nr. *(duomenys neskeltini)* „Dėl žemės sklypo suprojektavimo pardavimui žemės reformos žemėtvarkos projekte“ nurodė, jog prašyme nurodytas pageidaujamas pirkti valstybinės žemės sklypas neatitinka Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo reikalavimų, t. y. pagal Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinius sklypas patenka į urbanizuojamą teritoriją, kurioje žemės ūkio veikla nenumatyta.

Pareiškėja 2026 m. kovo 4 d. skundu kreipėsi į NŽT direktorių prašydama panaikinti NŽT 2026 m. vasario 26 d. raštą ir įpareigoti iš naujo nagrinėti jos prašymą atsižvelgiant į tai, kad dėl institucijos klaidos jau buvo prarasta daug laiko, reikalauju sprendimą dėl valstybinės žemės ploto (projektinis Nr. *(duomenys neskeltini)*) suprojektavimo pardavimui priimti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Leisti suprojektuoti valstybinės žemės plotą (projektinis Nr. *(duomenys neskeltini)*) pardavimui žemės reformos žemėtvarkos projekte, netaikant nepagrįstų apribojimų dėl urbanizacijos zonų, kurios faktiškai neegzistuoja registrų duomenyse.

NŽT 2026 m. kovo 10 d. raštu Nr. *(duomenys neskeltini)* „Dėl tarnybinės pagalbos“ kreipėsi į Administraciją prašydama per 5 darbo dienas pateikti informaciją apie tai, ar pareiškėjos pageidaujamas įsigyti valstybinės žemės plotas (projektinis Nr. *(duomenys neskeltini)*) pagal galiojančius Vilniaus rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus patenka į urbanizuojamas arba numatomas urbanizuoti teritorijas.

NŽT 2026 m. kovo 10 d. raštu Nr. *(duomenys neskeltini)* „Dėl informacijos pateikimo“, informavo pareiškėją, kad galutinis sprendimas dėl NŽT 2026 m. vasario 26 d. rašto panaikinimo ar nepanaikinimo ir kitų skunde išdėstytų reikalavimų bus priimtas gavus Administracijos atsakymą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI.

VAI 10 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo

gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

VAĮ 12 straipsnio 8 dalyje nurodyta, jog viešojo administravimo subjektas, į kurį kreipiamasi tarnybinės pagalbos, privalo ją suteikti, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje išvardytus atvejus. Tarnybinė pagalba suteikiama ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo kreipimosi dėl tarnybinės pagalbos suteikimo gavimo dienos.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėja 2026 m. sausio 7 d. pateikė prašymą, kurį NŽT 2026 m. vasario 26 d. raštu atsisakė tenkinti. Pareiškėja nesutikdama su pastaruoju NŽT raštu, jį apskundė NŽT direktoriui. NŽT, nagrinėdama pareiškėjos 2026 m. kovo 4 d. skundą, 2026 m. kovo 10 d. raštu kreipėsi dėl tarnybinės pagalbos iš Administracijos prašydama pateikti informaciją per 5 darbo dienas.

Iš aukščiau nurodyto teisinio reglamentavimo matyti, jog pagal VAĮ 10 straipsnio 4 dalies nuostatas, NŽT gautą pareiškėjos skundą turėjo išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos arba esant objektyvioms priežastims šį terminą pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Pažymėtina, jog šiuo atveju byloje nėra duomenų, jog NŽT būtų taikiusi minėto VAĮ 10 straipsnio 4 dalies nuostatas.

NŽT ginčijamame rašte nurodoma aplinkybė, jog galutinis sprendimas dėl NŽT 2026 m. vasario 26 d. rašto panaikinimo ar nepanaikinimo ir kitų skunde išdėstytų reikalavimų bus priimtas gavus Administracijos atsakymą yra nekonkreiti ir neapibrėžta, todėl nėra aišku, kada bus toks sprendimas priimtas. Be to, byloje taip pat nėra jokių duomenų, jog NŽT pasikreipus į Administraciją dėl tarnybinės pagalbos suteikimo, pareiškėjos skundo nagrinėjimas buvo sustabdytas. Pažymėtina, jog vien ta aplinkybė, kad tarnybinė pagalba nebuvo suteikta, nesudaro pagrindo neteikti pareiškėjai atsakymą ir neišnagrinėti jos skundo VAĮ nustatyta tvarka.

Taigi, įvertinus byloje esančias faktines aplinkybes, Komisija sprendžia, jo NŽT, nagrinėdama pareiškėjos 2026 m. kovo 4 d. skundą, pažeidė VAĮ nustatytas ir skundo nagrinėjimui taikytinas nuostatas, todėl pareiškėjos skundas tenkintinas ir NŽT įpareigotina išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. kovo 4 d. skundą bei pateikti atsakymą teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. X. skundą tenkinti.

Įpareigoti Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos pateikti pareiškėjai atsakymą teisės aktų nustatyta tvarka į 2026 m. kovo 4 d. skundą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas